

ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОНЦЕПЦИЯ
ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА
РАЙОНЕН СЪД – ГР. ТРЯВНА

изготвена от

ВЯРА АНГЕЛОВА ПЕТРАКИЕВА – ВЕЛИНОВА –
Административен ръководител – Председател
на
Районен съд гр. Тръвна

във връзка с

открита и публикувана в ДВ бр.90/31.10.2014г. процедура за избор на
Административен ръководител – Председател
на Районен съд – гр. Тръвна

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА –

ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Представям на вашето внимание концепция за стратегическо управление, изготвена на основание чл.194 б от Закона за съдебната власт, в която се изложени основните ми виждания относно посоките за бъдещо развитие на Районен съд - гр. Тръвна.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Целият ми юридически стаж от 2002г. досега е придобит чрез работа в съдебната система. В началото започнах като младши съдия в Окръжен съд – гр. Габрово, където имах възможността да наблюдавам и се уча от знанията и опита на по-старшите си колеги. След две години и половина работа там, на 10.12.2004г. бях препознана като районен съдия в Районен съд – гр. Тръвна. Точно пет години по-късно, на 10.12.2009г. бях избрана за негов Административен ръководител – Председател.

Като всяка нова посока на развитие, поетата отговорна задача да бъда административен ръководител постави редица трудности и предизвикателства пред мен, с които смятам се справих. Докато търсех най-добрите и верни решения във всеки възникнал проблем или в реализирането на всяка нова

идея, придобих управленски опит, но и самочувствие, че мога да преодолея и бъдещите предизвикателства на административната и другите съществуващи я дейности.

Решението ми да участвам в обявената процедура за избор на Административен ръководител – Председател на Районен съд - гр. Трявна и да получа доверие за втори мандат, се основава на желанието ми да бъда полезна с натрупания управленски опит и да надградя придобитите ръководни умения. Амбицията ми е да направя дейността на Районен съд – гр. Трявна още по-ефективна, а имашите досег до съдебната система чрез него, да върнат уважението към българския съд.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА РАЙОНЕН СЪД – ГР. ТРЯВНА. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ

Районен съд - гр. Трявна е едно от четирите районни съдилища, включени в състава на Габровски съдебен окръг. Съдебният му район обхваща 106 селища, от които два града – общинският център гр. Трявна и гр. Плачковци.

Дейността на всеки съд се определя в много голяма степен от спецификите на района и населените места в него.

Населението на Община Трявна е около 12 хил. души.

Заетостта на живущите в населените места на общината е предимно в сферата на производството и туристическите услуги.

Основните производства в района са свързани с дървообработването, мебелното производство, текстилната и трикотажна промишленост. Проспериращо развитие имат занаяти като резбарство и иконопис.

През последните години Община Трявна се утвърди и като предпочитан туристически център, предлагащ на гостите си уют и комфорт за приятна и спокойна почивка, посредством красивата си природа, чистота и подреденост, както и със запазения си възрожденски дух и самобитност. Понастоящем в общината има изградени почивни бази с над 1250 легла, като броят им непрекъснато се увеличава.

Посочените специфики имат пряко отношение към работата на съда, тъй като определят основните видове дела, които се разглеждат в съда и съответно тяхното постъпление.

1. Кадрова обезпеченост

Към настоящия момент щатната численост на съда включва двама районни съдии – единият от които е и административен ръководител, един съдия по вписванията и един съдебен изпълнител, както и 10 на брой съдебни служители, заемащи следните длъжности: главен специалист Човешки ресурси и административна дейност – 1; главен счетоводител – 1; съдебен секретар – протоколист – 2; съдебен деловодител – 2; съдебен архивар – 1; призовкар – 1; чистач – 1; работник поддръжка - огњар – 1, като всички щатове са заети. До 2010г. щатното разписание на съда включваше 11 на брой служители, но с решение на ВСС от него бе премахната длъжността „секретар СИС“. До 01.04.2014г., вместо длъжността по последното щатно разписание „главен специалист Човешки ресурси и административна дейност“, съществуваше длъжността „административен секретар“, но тъй като заемащият я не

притежаваше нужното образование, както и поради липсата на заверено положение в новия Правилник за администрацията в съдилищата, обн. ДВ бр.8 от 28.01.2014г., се наложи да бъде извършена трансформация, което бе одобрена с решение на Висшия съдебен съвет.

Настоящият числен състав на Районен съд – гр. Трявна смятам е максимално оптимизиран. Броят на съдиите е минимално възможния. Държавният съдебен изпълнител и съдията по вписвания са по един, поради което при отсъствие функциите им се поемат от председателя на съда или от районния съдия. Почти всички длъжности за съдебни служители са със само по една щатна бройка. Единствените изключения са длъжностите „съдебен секретар“ и „съдебен деловодител“, където има утвърдени по две бройки на всяка от двете. Броят на съдебните секретари не може да бъде намален, тъй като съдиите са двама и провеждат паралелно съдебни заседания. От двамата съдебни деловодители, единият обслужва съдебно изпълнителната служба, поради което остава само един съдебен деловодител, натоварен с работата и по гражданско, и по наказателни дела. Този служител обслужва и „Бюро съдимост“.

С оглед невисоката натовареност на Районен съд – гр. Трявна, намаления бюджет на органите на съдебната власт през последните две години и особено през настоящата, както и нуждата от оптимизиране на щатовете на съдилищата в страната, считам, че към момента не са наложителни промени в щата чрез неговото увеличаване. В по-далечна перспектива смятам за нужно обаче разкриване на бройка за длъжността „системен администратор“, нуждата от която непрекъснато нараства през годините, с оглед постепенното увеличаване на броя на автоматизираните системи, с които боравят съдии и съдебни служители. Необходимостта от такъв служител за в бъдеще се очертава и с оглед насоките в развитието на съдебната система и най-вече въвеждането на електронно правосъдие. Към настоящия момент нуждите на Районен съд – гр. Трявна от обслужване на компютърните и периферни техники и програми се осъществява от заемащ длъжността „системен администратор“ в Районна прокуратура – гр. Трявна, въз основа на решение по протокол №46 от заседание на Висшия съдебен съвет, проведено на 01.11.2012г. Същият обаче не може ефективно да разреши всички проблеми, които възникват в хода на работата на съда, предвид спецификите на двете институции – съд и прокуратура, както и поради факта, че в съда функционират много по-голям брой автоматизирани системи, с които служителят на Районна прокуратура не е запознат и които касаят различни дейности от тези, извършвани в прокуратурата. В крайна сметка, и към настоящия момент, се прибягва в някои случаи до използване на услуги от външна фирма и се разходват допълнителни средства от бюджетната сметка на съда, за да може да бъде осигурено протичането на нормален работен процес. Тук искам да отбележа, че последните пет години Районен съд – гр. Трявна е отправял и то нееднократно искания до Висшия съдебен съвет за отпускане на щатна бройка за длъжността „системен администратор“, но това бе отказвано досега.

2. Правораздавателна дейност

Поради малкия си числен състав съдиите в Районен съд – гр. Трявна разглеждат, както гражданско, така и наказателни, и административни дела, без да е възможна специализация. За да бъде осъществено качествено правораздаване по тези различни материи, с които се сблъска съдията, е

нужно повече време при запознаването с делата и подготовката по тях, като това е една от спецификите на правораздавателната дейност в съдилища с идентични и сходни числени съдийски състави. Съдиият поемат и всички допълни ангажименти, които също не са малко. При много по-високи нива на натовареност те обективно не биха могли да се справят пълноценно и не би се стигнало до резултата, който обществото иска – бързо и качествено правосъдие.

Средната натовареност на съдиите спрямо общия брой на делата за разглеждане през 2013г. е 23.96 броя дела месечно. Спрямо решените дела натовареността е 21.92 броя дела месечно.

Разпределението на делата между съдиите, без никакви изключения, се извършва чрез използваня за целта програмен продукт – Програмата за разпределение на делата Law Choice, внедрена в Районен съд – гр. Трявна. Разпределението се извършва в съответствие с Правилника за администрацията в съдилищата, т.е. от административния ръководител, а при негово отсъствие, от другия районен съдия, въз основа на писмена заповед. Делата се образуват още същия ден и само в редки случаи на следващия ден.

Разпределението между двамата съдии в Районен съд – гр. Трявна е, както следва: Административният ръководител – Председател разглежда 70% от гражданските дела /без заповедните производства/, 60% от заповедните производства и 20% от наказателните дела, а районният съдия – 30% от гражданските дела /без заповедните производства/, 40% от заповедните производства и 80% от наказателните дела. За илюстрация, при съществуващия начин на разпределение на делата между двамата съдии в Районен съд – гр. Трявна, през 2013г. Административният ръководител – Председател е разгледал 54.56% от всички свършени дела – граждански, наказателни и административни, а районният съдия – 45.44 % от тях.

И двамата съдии в Районен съд – гр. Трявна се стремим да насочим, разгледаме и решим делата в максимално кратки срокове, без това да се отразява на качеството при решаването им. От свършените през 2013г. дела, 97 % граждански дела и 90 % наказателни дела са приключени в тримесечен срок от образуването им. Решаването на делата се извършва в предвидените в процесуалните закони инструктивни срокове, като досега през последните пет години няма констатирано излизане извън тези срокове, което смятам е красноречив факт за полаганото старание и дисциплина при постановяване на съдебните актове. Това следва да бъде основна цел и за в бъдеще, тъй като ефективно правосъдие е бързото правосъдие.

По отношение на качеството на съдебните актове статистиката показва, че от свършените общо през 2013г. 342 броя граждански дела само 18 броя са обжалвани, а от свършените общо 155 броя наказателни дела обжалвани или протестирали са 43 от тях. Това означава, че от общо свършените през посочената година дела, обжалвани са близо 12%. Отменени са през периода 5 броя съдебни актове или 8% от обжалваните съдебни актове. Изменени са 6 броя или близо 10 % от тях.

През последните няколко години съдиите в Районен съд – гр. Трявна са преминали и редица обучения, за да поддържат професионалната си квалификация. Без да навлизам в подробности бих посочила единствено, че всяка календарна година всеки от нас е взимал участие в минимум два, а често и повече семинари или дистанционни обучения, предимно организирани от Националния институт на правосъдието.

Съдиите от Районен съд – гр. Трявна са с оценка „много добра“, при последното извършението и одобрени от ВСС периодични атестации, които са от 2013г. През 2013г., както и през предходните години, на съдиите от Районен съд - гр. Трявна не са налагани наказания.

Наказания не са налагани и на съдебните служители, повечето от които са с дългогодишен стаж и опит в съдебната система. Въпреки това, за повишаване на професионалната им квалификация и умения, през последните години наложих следната практика: В началото на всяка календарна година, веднага след публикуването в интернет страницата на Националния институт на правосъдието на предстоящите семинари и обучения, да бъде извършван преглед на същите от главния специалист Човешки ресурси и административна дейност, като полезните за съдебните служители семинари и обучения да им бъдат предлагани за участия. По този начин всяка година, поне един съдебен служител от Районен съд – гр. Трявна повишава своята квалификация и умения.

Тъй като почти всички щатни бройки на съдебни служители в Районен съд – гр. Трявна са по една, в случаите на отсъствие на даден служител, независимо дали за кратко или дълго време, се поемат от служител на друга длъжност, като заместването помежду им е строго определено и бе разписано чрез съответните правила в длъжностните им характеристики. По този начин се гарантира ефективно изпълнение на служебните задължения на служителите, които отсъстват, без това да се отразява върху нормалния и ежедневен ритъм на работа.

През изминалата 2013г. дейността на Районен съд – гр. Трявна бе обект на три проверки. В изпълнение на заповед №ПП-01-68/18.09.2013г. на Главния инспектор на Инспектората на Висшия съдебен съвет, през периода 23.09.2013г. – 04.10.2013г. бе извършена планова проверка на: организацията на административната дейност на Районен съд – гр. Трявна; организацията по образуване, движение и приключване на гражданските дела в съда; организацията по приключване на гражданските дела в законоустановените срокове; приключилите граждански дела и констатиране на противоречива практика. Проверяваният период включващо времето от 01.01.2011г. – 31.12.2012г. След финализиране на проверката бе получен Акт за резултати от извършена планова проверка на Районен съд – гр. Трявна, в който са направени следните изводи от проверяващите членове на Инспектората на Висшия съдебен съвет, а именно: Образуването на гражданските дела, насрочването и разглеждането им в Районен съд – гр. Трявна в открыти заседания е организирано в съответствие с административния опит на председателя на съда, съдия Вяра Петракиева. Деловодните книги се водят по години, съобразно изискванията на ПАРОАВАС. В електронната деловодна система се отразяват всички съдопроизводствени действия, с което се осигуряват откритост, достоверност и пълнота на информацията, съобразно разпоредбата на чл.86 ал.1 от ПРОАВАС. Делата, чието разглеждане е свързано със съкратени процесуални срокове се отбелязват в деловодната програма на съда и всички папки по делата се маркират с жълт етикет върху корицата, съобразно разпоредбата на чл.92 ал.5 от ПАРОАВАС. В съда действат Правила за случайно разпределение на делата. Електронното разпределение обхваща всички дела, с изключение на изрично посочените в Правилата. В съда е отложено само едно цяло съдебно заседание, поради произнасяне по присъда по НОХД, по което съдията – докладчик не се е произнесъл поради неявяване на един от съдебните заседатели. Установена е добра координация между председателя на съдебния състав, съдебния

деловодител и секретар. Разпорежданията на председателите на състави се изпълняват своевременно, което е предпоставка за ускоряване на разглеждането на делата. Призоваването на страните и свидетелите е също на добро ниво. Рядко се допуска отлагане на дела поради непризовани или късно призовани страни, от което също е видна координация между деловодство, съдебни секретари и връчители, които с насочените си действия не позволяват отлагане на дела. Прилагането на Наредба №14/10.11.2009г. за реда и начина на предоставяне достъп на органите на съдебната власт до НБД „Население“ е регулирано с утвърдени вътрешни правила и със заповед на Председателя на съда, с което също се създават условия за ускоряване на процеса. По отношение на обявяването на решенията в регистъра по чл.235 ал.5 ГПК, съдебните актове в Районен съд – гр. Трявна се обявяват заедно с мотивите им на интернет страницата на съда, при спазване изискванията на ЗЗЛД. Така направените изводи отразяват смятам действително добрата работа на Районен съд – гр. Трявна през двете проверявани години.

Въз основа на заповед №ПП-01-79/18.09.2013г. на Главния инспектор на Инспектората на Висшия съдебен съвет, през периода 07.10.2013г. – 11.10.2013г., бе извършена планова проверка по наказателни дела, със задачи: заповедни книги, организация и осъществяване на административната дейност; срочност на разгледаните дела и срокове за изготвяне на мотивите към тях; върнати за доразследване дела – причини и основания, както и спрени наказателни дела; изпълнение на присъдите, срокове и причини за евентуално просрочване; общи данни за постъпилите и решени дела от всеки съдия, потвърдени, изменени и отменени съдебни актове, оправдателни присъди; общ контрол – извършени ревизии от Окръжен съд и от Апелативен съд; противоречива съдебна практика по влезли в сила съдебни актове. В приключващия проверката Акт за резултати от извършената планова проверка са направени следните изводи относно разглежданите през проверявания период наказателни дела, а именно: Управлението на съда се осъществява в съответствие с нормативните изисквания. Съдиият имат еднакво отговорно отношение, както към управлението на съдебната дейност, така и към практическото осъществяване на правосъдието, независимо кой изпълнява функциите на председател. Делата се образуват, разпределят и насрочват в деня на постъпването или най-късно в следващия работен ден. Съдията-докладчик се определя на случаен принцип, съгласно изискванията на чл.9 ЗСВ. Делата се образуват с бланково разпореждане на председателя на съда или изпълняващия функциите му, което при липсата на предвидена възможност за обжалване не е необходимо да се оформя със самостоятелен съдебен акт. Същият ефект може да бъде постигнат /но с отчитането на някои нови изисквания, каквото е това по чл.9 ЗСВ/ с щемпел върху сезирация документ на всеки отделен вид наказателно производство /дело/. Делата се насрочват, разглеждат и решават, а съдебните актове се изписват в предвидените от закона срокове, а в отделни случаи и в по-кратки срокове. Привеждането в изпълнение на влезлите в сила съдебни актове е в предвидените срокове. Деловодните книги са създадени и се водят съгласно изискванията на ПАРОАВАС. Тяхното състояние е добро, а приключването им преобладаващо е законосъобразно. Насрочването на делата по принцип става с разпореждане на докладчика, но все още по този показател има какво да се направи, за да се покрият изискванията на закона. Натовареността на съдииите не е голяма и това позволява да се подобри прецизността в работата им, както и качеството на правосъдната дейност. Изписването на съдебните протоколи и съдебните актове съответства на изискванията на закона. По отделни, влезли в

сила съдебни актове, има незначителни отклонения от изискванията на закона, които могат да бъдат отстранени чрез съобразяването му /включително и използване на понятието „подсъдим“ вместо обвиняем по делата по Глава XXVII НПК/.

Следствие двете проверки, на РС – гр. Трявна бяха дадени следните препоръки: В доклада от проверката на гражданските дела - Да продължи добрата работа по осъществяване на общо организационно и административно ръководство, касаещо дейността на съда. Председателят на Районен съд – гр. Трявна, съдия Вяра Петракиева, да упражни правомощието си по чл.80 ал.1 т.9 от Закона за съдебната власт и свика общо събрание на съда, на което да бъдат обсъдени следните въпроси: Възможността за прилагане на допълнителни дисциплиниращи мерки от съда спрямо страните, вешите лица и свидетелите, включително и тези регламентирани с чл.85-88 ГПК; Възможността за повишаване на ефективността на правораздаване като отношение на решени и насрочени дела; Анализиране на отменените и изменените съдебни актове, установяване на причините за това и набелязване на конкретни мерки за допълнително повишаване качеството на правораздаване; ТР №1/2008г. от 14.09.2009г. по ТД №1/2008г. на ОСГТК на ВКС относно началния момент, от който започва да тече срока по чл.390 ал.3 ГПК; В доклада от проверката на наказателните дела - Да се положат усилия за запазване на добрите резултати в съдебното управление и осъществяване на правосъдната дейност, с тенденция за тяхното подобряване в бъдеще; Да се положат необходимите усилия за правилното тълкуване и прилагане на закона по въпросите, по които е констатирано различие от установленото съдебно /на ВКС/ и доктринално /на процесуалната теория/ тълкуване.

Във връзка с констатациите и препоръките в актовете, бяха инициирани от Административния ръководител – Председател на Районен съд – гр. Трявна съвещания на съдиите, в което се обсъдиха всички препоръки и забележки от страна на извършилите проверката членове на Инспектората на Висшия съдебен съвет, с цел подобряване на правосъдната дейност по граждански и наказателни дела.

В края на 2013г. бе извършена проверка на Районен съд – гр. Трявна от горестоящия Окръжен съд – гр. Габрово. Проверката обхващаща дейността на съдиите и държавния съдебен изпълнител през периода 01.01.2013г. – 31.10.2013г., а резултатът и от тази проверка е в посока към много добра организация на дейността на Районен съд – гр. Трявна, при спазване на всички изисквания за срочност и качество, както и проявена отговорност и стремеж на съдиите към усъвършенстване и подобряване на резултатите от работата им.

Подобни проверки от страна на Окръжен съд – гр. Габрово бяха извършвани и през предходните години, през които бях Административен ръководител – Председател и в никоя от тях не бяха констатирани пропуски или нарушения в работата на съда. В някои от докладите са давани единствено препоръки за подобряването й.

През 2011г. бе извършен одит от Дирекция „Вътрешен одит“ при ВСС с цел получаване на увереност относно надеждността и всеобхватността на финансово – счетоводната информация в РС – гр. Трявна за периода 01.01.2010г. – 31.12.2010г. Препоръките, които бяха дадени като резултат от проверката, бяха: 1. Административният ръководител да предприеме действия за актуализиране на подписания споразумителен протокол със Службата по вписвания към Агенцията по вписванията – по отношение на периода на разплащане, т.е. възстановяването на използваните консумативи да е ежемесечно и да се сключи споразумителен/разделителен протокол със звено

„Охрана“ към ОЗ „Охрана“ гр. Габрово към Министерство на правосъдието за възстановяването на използваните консумативи съобразно решение по протокол №38/2005г. на ВСС; 2. Във всички случаи на поемане на финансови задължения да се прилага системата за двоен подпис, съгласно чл.13 ал.3 т.3 от ЗФУКПС, а именно договорите да се подписват и от лицето, отговорно за счетоводните записвания; 3. Ръководството на съда да обсъди с ръководството на обслужващата банка критериите за обслужване и по-специално възможностите за увеличаване на лихвените проценти по банковите сметки; да се проучат и условията, които биха предложили другите обслужващи банки в гр. Трявна и да се потърсят алтернативи; след избор на обслужваща банка, изискването на т. III.2.5 и останалите критерии от решение по протокол №20 от заседание на ВСС, проведено на 22.06.2005г. да се обвържат с договор.

При горните почти изцяло положителни констатации за работата на Районен съд – гр. Трявна през последните години, както и с оглед направените препоръки, имащи за цел единствено да прецизират бъдещата работа по делата, считам, че може да се направи извод за добро качество и бързина на правораздаването, осъществявано от Районен съд – гр. Трявна, както и за организацията на съда като административна единица.

През годините, в които бях административен ръководител на Районен съд – гр. Трявна, бяха създадени и утвърдени от мен множество вътрешни правила, касаещи различните сфери на дейност на Районен съд – гр. Трявна като орган на съдебна власт, в т.ч. следните правила:

Вътрешни правила за реда и начина за предоставяна на данни по реда на Наредба №14/18.11.2009г. от Национална база данни „Население“ - със заповед №28/07.04.2011г.;

Вътрешни правила за изпращане на съобщения и призовки чрез електронен пощенски адрес по реда на чл.42 ал.4 и сл. ГПК - със заповед №32/03.05.2011г.;

Вътрешни правила за определяне и изплащане възнагражденията и разходите за командироване на свидетели в РС – гр. Трявна - със заповед №47/02.06.2011г.;

Вътрешни правила за използване и съхранение на печатите - със заповед №91/14.10.2011г. - със заповед №91/14.10.2011г.;

Вътрешни правила за стратегия и мониторинг на управление на риска в РС – гр. Трявна - със заповед №91/14.10.2011г.;

Вътрешни правила за използване на програмен продукт за случайно разпределение на делата – със заповед №1/03.01.2012г.;

Вътрешни правила за класифициране на съдебните дела и работа с материали, съдържащи класифицирана информация – със заповед №53/18.05.2012г.

Вътрешни правила за достъп до обществена информация в Районен съд – гр. Трявна - със заповед №29/11.04.2013г.;

Вътрешни правила за реда и начина на издаване на разпореждане /за разрешение или отказ/ по чл.250 от ЗЕС в Районен съд гр. Трявна - със заповед №29/11.04.2013г.;

Вътрешни правила за плащане чрез ПОС терминали на държавни такси, депозити за вещи лица и наложени със съдебни актове глоби по сметките на Районен съд – гр. Трявна - заповед - №43/15.05.2013г.;

Вътрешни правила за предоставяне информация по съдебни дела по електронен път – посредством заповед №97/14.10.2013г.

Всички разписани вътрешни правила намират съществено приложение в работата на съда, но от тях бих искала да изтъкна онези, които подобряват

обмена на данни и информация, като влияят пряко върху бързината на движението на делата и облекчават съда и страните, а това са: Вътрешните правила за изпращане на съобщения и призовки чрез електронен пощенски адрес по реда на чл.42 ал.4 и сл. ГПК, Вътрешни правила за плащане чрез ПОС терминали на държавни такси, депозити за вещи лица и наложени със съдебни актове глоби по сметките на Районен съд – гр. Трявна, както и Вътрешни правила за предоставяне информация по съдебни дела по електронен път.

Въз основа на Вътрешните правила за изпращане на съобщения и призовки през 2012г. започна много по-често и ефективно да се прилага този нов начин за връчване на призовки и съобщения, въведен с новия ГПК още през 2008г. Смяtam, че той е изключително удобен и бърз, като се прилага във всички случаи, в които законът и вътрешните правила позволяват това, което го прави предпочтан и използван в съда, за работата по гражданските дела. Тук следва да се отбележи, че за електронния начин на призоваване и съобщаване по ГПК е достатъчно посочването от страната на електронен адрес и изрично изразено от нея желание за този начин на връчване, без да е необходимо подписване на нарочни декларации. Електронният адрес, от който се изпращат призовки и съобщения в Районен съд – гр. Трявна е rstryavna@mail.bg.

Въвеждането през изминалата 2013г. на Вътрешни правила за предоставяне информация по съдебни дела по електронен път бе направено в стремеж да бъде улеснен достъпа на страните до делата, като се осигури възможност да получат в електронен вид копие от съдебни протоколи и експертни заключения. За съжаление, на този етап е практически невъзможно да бъде осигурен достъп до електронно дело в цялостния му вид, поради което положихме старание това да се случи до поне едни от най-важните негови документи, каквито са протоколите от съдебните заседания и заключенията на вещите лица. Смяtam обаче, че в бъдеще усилията на съдилищата следва действително да бъдат насочени към осигуряване на пълен достъп на гражданите до делата по електронен път.

С цел подготовка към изготвянето на електронни досиета по всяко дело, от около година в Районен съд – гр. Трявна бе утвърдена практиката да се сканират всички актове, които поставят началото на граждански дела по общия исков ред и на наказателни дела от общ и частен характер. Освен тях, в електронната папка на всяко образувано дело от тези видове, се съдържат протоколите от съдебни заседания, експертните заключения на вещи лица и съдебните актове, които финализират делото, т.е всички най-важни съдебни книжа.

Освен въвеждане на нови вътрешни правила, през изминалите пет години бяха своевременно актуализирани вече въведени и утвърдени вътрешни правила – с оглед промяна на законодателните рамки или за практичност – когато в процеса на ползването им се установи, че е възможно по-добро разрешение.

През 2012г. бе въведен и утвърден график за дежурства на съдиите, с цел по-добро планиране на работата на съдията, като смяtam, че това бе изключително полезно.

3. Сграден фонд

Една от емблематичните сгради на гр. Трявна е тази на Съдебната палата, разположена в центъра на града. Собственост е на Министерството на правосъдието. Активана е като публична държавна собственост с акт №504/22.05.2003г. на Областен управител на Област Габрово. Сградата е на

два етажа, със застроена площ от 454.67 кв.м. Построена е през 1933г., но в нея и до ден днешен личат елементи, напомнящи за най-старата художествена школа в България – тревненската.

В сградата на Съдебната палата се помещават магистрати и служители на Районен съд – гр. Трявна, Районна прокуратура – гр. Трявна, Служба по вписванията – гр. Трявна и Областно звено „Охрана“ гр. Габрово. Работният процес между институциите протича в дух на разбирателство, взаимодействие и колегиалност.

Наличните в сградата помещения, в които е разположен Районен съд – гр. Трявна, съответстват на щатната численост на съда. Оборудвани са с подходящо обзавеждане, като създават необходимия комфорт за работа.

През 2011г. сградата бе оборудвана с пожаро-известителна инсталация. Същата включва пожаро-известителни устройства, поставени в кабинетите, канцелариите и коридорите, които при възникнал пожар алармират звуково, както и известяват отговорните за отстраняването на пожара служби и лица.

По настоящем сигурността на сградата е осигурена и посредством поставени общо 4 броя видеокамери за външно наблюдение с инфрачервено осветление, които бяха поставени през 2012г. Тези камери позволяват реално наблюдение и контрол на лицата, които влизат или преминават покрай Съдебната палата – в часовете, през които охраната се осъществява от органите на Областно звено „Охрана“ гр. Габрово. През часовете, в които съдебната сграда е затворена, видеокамерите извършват записи, за които е утвърдена практиката да бъдат преглеждани на сутринта, от съответния служител на Областно звено „Охрана“ гр. Габрово, като при установяване на никакви нарушения, същият да докладва за това председателя на съда.

Безопасността на сградата на Съдебната палата се осигурява и чрез поставена през 2011г. устойчива врата към котелното помещение, която не позволява разрастването на огъня, при възникване на пожар в котелното помещение, което принципно е с най-висок риск от възникване на подобно събитие.

Охраната на съдебната сграда през деня, от 07.30 часа до 17.30 часа, се осъществява от Областно звено „Охрана“ – гр. Габрово, а през нощта, в почивните и празнични дни – от сигнално – охранителна техника, като от 2011г. сигнално – охранителната техника обхваща цялата Съдебна палата, което намалява риска от противозаконно проникване в нея през нощта, в почивни и празнични дни.

Като цяло, взетите през последните години мерки за обезопасяване на сградата на Съдебната палата в гр. Трявна превръщат същата в сигурен и защитен обект от външни посегателства, а и от случайни грешки.

Сградата на съда не притежава платформа, позволяваща достъпа на хора с увреждания, което е в противоречие с предписанията на Закона за интеграция на хората с увреждания. През годините на няколко пъти са отправяни искания за финансови средства, чрез които да се изгради такава платформа, но те не бяха отпуснати, поради което нуждата от изграждането остава занапред.

Спешна е нуждата за подмяната на дървен парапет на втория етаж на сградата, тъй като съществуващият е от 1964г. и в резултат на атмосферните влияния през изминалите близо 50 години е изгнил и създава опасности – за здравето и живота на хората намиращи се, както на етажа, така и под него. Следва да се отбележи, че парапетът е непосредствено над входа на съдебната сграда, на фасадата към парка, където ежедневно минават много хора – майки с колички, малки деца и ученици от Средно общеобразователно

училище „П. Р. Славейков“, разположено на около 100 метра от сградата на съда.

Нужно е извършване на ремонт на тоалетните на първия етаж на сградата, което включва подмяна на съществуващите тръби, които не са сменяни от построяването на сградата през 1933г., както и на дограмата, която е изгнила.

4. Техническа обезпеченост

В Районен съд – гр. Трявна се използват следните програмни продукти: правно – информационна система "АПИС" с нови версии: "Апис 7", "Апис време", "Апис – процедури", "Апис – практика", "Евро – право"; САС "Съдебно деловодство"; "Система за издаване на свидетелства за съдимост"; "Аладин" – програмен продукт за работни заплати, личен състав и хонорари; "Кonto 66 Бизнес процесор" - WEB счетоводство и DMA; Система за мониторинг на веществите лица; JES – програмен продукт за автоматизация дейността на съдебно изпълнителната служба. През тази година бе внедрена и започна действие Единната информационна система за противодействие на престъпността, като в кратък срок в нея бяха отразени всички висящи наказателни производства.

За нуждите на работата в Районен съд - гр. Трявна са налични и се използват: 13 броя компютри, 13 броя монитори и 13 броя принтери, както и 2 броя сканиращи устройства, техническото състояние на които е от задоволително до много добро. Остарялата и технически непригодна компютърна техника се подменя с нова, съобразно финансовите възможности на съда и отпуснатите средства от Висшия съдебен съвет. Последно, през 2011г. бяха подменени 3 броя компютри и монитори към тях. През 2012г. се наложи и подмяна в твърдия диск на едно от компютърните устройства, поради сериозна повреда на същото. Към момента също има дефектирана техника, в една от съдебните зали, за което своевременно сме уведомили Висшия съдебен съвет и очакваме становище по искането за закупуване на ново компютърно устройство.

В PC – гр. Трявна са налични два сървъра – сървър Dell Power Edge SC 1420 SCSI и сървър Dell Power Edge 1850, на които са позиционирани базите данни на всички, използвани в съда компютърни програми.

Прикачено към единия от сървърите е непрекъснато захранващо устройство UPS MGE PULSARM 3000, което позволява запазване на информацията в случаите на прекъсване на електрическото захранване.

Интернет страницата на Районен съд гр. Трявна е <http://www.rsttryavna.org/>.

В една от съдебните зали се използва система за паралелен звукозапис на съдебните заседания.

За извършване на справки в Национална база данни „Население“, ежегодно се подновяват два електронни подписа – на един съдебен служител и на държавния съдебен изпълнител.

През 2013г. година техническото оборудване на Районен съд – гр. Трявна бе обновено посредством закупуването на нова копирна машина марка „Canon IR 2520“, което бе крайно наложително, тъй като през последните може би около година – две, използваната в работата на съда копирна техника бе в изключително недобро техническо състояние. Налични дотогава бяха две ксерокопирни машини: XEROX C118 – закупен на 08.04.2008г., и XEROX DC 425 ST, закупен на 06.02.2003г., като втората от тях бе на два пъти преоценявана – през 2009г. и през 2011г., именно поради незадоволителното си състояние,

честите аварии и необходимостта от скъпи, но в крайна сметка неефективни ремонти. Това състояние наложи XEROX DC 425 ST, с фабричен номер 2231669453, да бъде бракуван с годишната инвентаризация от 2013г., извършена със заповед №130/27.12.2013г. и протокол за брак от същата дата.

По настоящем, за нуждите на РС – гр. Трявна е необходимо закупуването на още няколко компютърни системи и конфигурации, заедно с монитори, тъй като наличните са морално и физически отарели, както и е видно, че започват да дефектират.

Всичко изложеното смятам показва, че през последните пет години Районен съд – гр. Трявна е съд, в който се работи на добри нива – както от гледна точка на осъществяваната правораздавателна дейност, така и откъм административна дейност. Между съдиите съществува колегиалност, уважение и доверие. Установена бе практика през последните години да се обсъждат всички проблемни моменти, които възникват при разглеждането на делата, за да бъде взето най-правилното и законосъобразно за всеки отделен случай разрешение.

Отношенията между съдиите и съдебните служители се основават на определени и строго спазвани правила, които са подчинени на принципа за взаимодействие, ползотворност и резултатност в работата, без да се отдава значение на средствата и начина на постигането им.

ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ

По силата на Конституцията на РБългария, основна функция на българските съдилища е да осъществяват правораздаване, като при изпълнение на тази своя дейност следва да защитават законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата.

Районните съдилища са част от съдебната власт, поради което смятам, че основна цел, както понастоящем, така и за в бъдеще, следва да бъде осъществяването на качествено и бързо правораздаване и по-конкретно – насрочване, разглеждане и решаване на делата във възможно най-кратки срокове; своевременно и законосъобразно извършване на следващите се съдопроизводствени действия; законосъобразност и правилност на съдебните актове, спазването на инструктивния срок за постановяването им, както и срочното администриране на делата. С оглед осъществяването ѝ следва да се продължат следните установени до момента практики на съдиите – запознаване с резултатите от обжалването на съдебните актове, след връщане от горните инстанции и анализиране на причините, в случаите на отмяна; редовно запознаване с практиката на другите районни съдилища от съдебния район; своевременно запознаване с промените в българското законодателство; следене на практиката на ВКС на РБ и особено на постановяваните тълкувателни решения на ОСГК; обсъждане между съдиите от Районен съд – гр. Трявна на възникнали казуси и уеднаквяване на правните разрешения по идентични случаи; посещаването на семинари и обучения за поддържане нивото и усъвършенстване на професионалната квалификация; периодични срещи със съдиите от съдебния район с цел обсъждане на проблемни въпроси; прилагане на добри практики, установени от други органи на съдебната власт и др. За изпълнението на целта за качествено и бързо правораздаване следва да бъде осъществяван периодичен и строг контрол от административния ръководител върху работата на съдебните служители във връзка с

разглежданите от съда дела. В случаите, при които се установи нееднократно неизпълнение на задълженията, да се обърне внимание на съответния служител, а ако е необходимо да се предприемат действия по налагането на адекватни наказания. Контрол разбира се следва да бъде извършван и върху работата на съдиите, чрез извършване на периодични проверки върху книгите и делата, но тъй като по този показател в годините не са забелязвани отклонения, смяtam, че този контрол не би довел до подобряване на правораздавателната дейност.

За подобряване ефективността при осъществяване на правораздавателната дейност смяtam ще спомогне и изпълнението на следните подцели:

Продължаване на процеса по създаване на електронни досиета на образуваните дела, като в тях, освен акта, въз основа на който се образува делото, протоколи, експертни заключения и съдебни актове, финализиращи процеса, се включват всички останали, приложени към делото документи, чрез сканирането им. За реализирането на този проект, следва да бъдат на разположение още поне едно или две сканиращи устройства, тъй като Районен съд – гр. Трявна разполага само с едно такова, което позволява бързо сканиране на документи. Другото устройство сканира изключително бавно, поради което не може да бъде включено в процеса по създаване на пълни електронни досиета на делата.

След създаване на електронните досиета на образуваните дела, да се предприемат действия по предоставяне на отдалечен достъп до делата, което вярвам ще улесни изключително много достъпа до правосъдие на страните и процесуалните им представители, както и ще допринесе до по-бързото разглеждане на делата.

Следва да се облекчи процедурата по изпращане на съобщения и призовки по електронен път, като съм на мнение, че за прилагането на този начин на призоваване следва да е достатъчно страната по гражданско дело да посочи електронен адрес, без да е нужно изрично да заявява, че желае такъв начин на призоваване. Наблюденията ми са, че не са малко случаите, предимно в заповедни производства, в които страната е посочила електронен адрес /като по този начин според мен изразява желание за връчване на такъв адрес/, но не е декларирана изрично, било то в същия или в друг документ, желанието си за връчване по посочения начин, което изключва приложението на електронното призоваване и съобщаване, поради сегашната редакцията на вътрешните правила.

Ще улесни работата на съдията и ще доведе до прозрачност в процеса по назначаване на вещи лица, въвеждането в експлоатация на програмата за случайния им избор, която е внедрена в Районен съд – гр. Трявна, но по обективни и независещи от нас причини, не може да бъде прилагана на този етап. При наличие на необходимата техническа и практическа обосновка, следва да започне ефективното й приложение.

Тъй като на територията на Община Трявна е разположено едно от двете SOS селища в страната, което обуславя наличието на немалък брой граждански производства, в които се извършват изслушвания на деца, по реда на Закона за закрила на детето, би допринесло за по-добрия контакт с тях създаването на т. нар. „синя стая“ в Районен съд – гр. Трявна. Наблюденията ми са, че влизането в сградата на съда и особено в съдебната зала предизвиква у децата, особено при малолетните, чувства на беспокойство и страх, което затруднява комуникацията с тях.

Целесъобразно би било осигуряването на още една система за паралелен звукозапис на съдебните заседания, за обезпечаване на нуждите на втората съдебна зала в съда, както и определяне на правила за сроковете и начините на съхранение на аудиофайловете, които се създават.

Освен, че са част от съдебната власт, районните съдилища смятам са тези от съдилищата, които са най-близо до гражданите и юридическите лица. В тях се извършват редица специфични дейности, при които възниква пряк контакт на съдебната власт с граждани и представители на юридически лица. Ето защо считам, че друга важна цел при функционирането на Районен съд – гр. Трявна е подобряване качеството на съдебно – административното обслужване. Личното ми убеждение е, че всеки, който поиска да се ползва от съдебно – административните услуги на съда, следва да бъде обслужен бързо, качествено, с нужното обяснение и внимание. Това са действия, които са изключително важни и на които следва да бъде акцентирано при осъществяване на дейността на съда, тъй като влияят върху изграждането на уважение у обществото към съда като институция.

Заставям виждането, че повишаването на общественото доверие към съда не следва да е самоцел. То трябва да е резултат от стремежа на всеки съдия към отговорно, законосъобразно и правилно разглеждане и решаване на делата, от точното и своевременно изпълнение на вменените задължения за всеки съдебен служител, от спазване на поведение на работа и в обществото, в съответствие с Кодекса за етично поведение на българските магистрати, сътв. с Етичния кодекс на съдебните служители.

Смятам, подобряването на нивото на съдебно – административно обслужване, би могло да се реализира със следните поставени задачи:

Продължаване участието на съдебни служители в семинари и обучения, с оглед подобряване на информираността и работните умения, като се запази утвърдената до момента практика за запознаване с предвидените за календарната година обучения, организирани от Националния институт по правосъдие.

Стриктен и периодичен контрол върху работата на съдебните служители и предприемане на действия, в случаи на системни отклонения от работните задължения, включително в случаите на бездействия.

Смятам, че следва да бъдат създадени електронни кадрови досиета на съдии и съдебни служители, които да съдържат всички данни относно служебните им правоотношения, което би облекчило работата, както на главния специалист Човешки ресурси и административна дейност, така и на административния ръководител.

Интернет страницата на съда съдържа набор от важна информация, каквато са графиците на съдебните заседания, постановените и влезли в сила съдебни актове, банкови сметки и структура на съда, някои от вътрешните правила и др., но смятам, че за в близко бъдеще следва да се увеличи вида и количеството на информацията, която страни, процесуални представители или граждани могат да получат, влизайки в нея.

Следва да бъде закупен и внедрен модул „Призовкар“ към САС „Съдебно деловодство“, както и проведено обучаване на заемащия длъжността съдебен служител за работа с програмата.

Като друга важна цел пред всеки ръководител, включително и на орган на съдебна власт, е осигуряване на добра материална среда. През годините, спрямо финансовата обезпеченост на съда, са инициирани различни дейности, които да осигурят добър комфорт за съдебните служители при работата им, както и за гражданите, имащи досег до съдебната институция. За нормалната

работна среда и за подобряване на извършваните в Районен съд – гр. Трявна дейности, смятам, че е нужно следното:

Съществуващите в съда компютърни конфигурации и системи, които са морално остарели и постоянно дефектират, да бъдат подменени с нови, по-модерни и качествени, които да подпомогнат и улеснят процеса на преминаване към електронно правосъдие.

Около сградата на Съдебната палата в гр. Трявна няма обособена зона за сигурност, както и паркинг - поради неотпускането на нужните за изграждането им средства. Въпреки това, през миналата година бяха направени първи стъпки в тази посока. С помощта на общинската администрация в гр. Трявна бе обособено пространство зад сградата, върху което могат да паркират само автомобили на съда и прокуратурата, както и на Областно звено „Охрана“ гр. Габрово, като бе поставен и съответния указващ пътен знак. Необходимо е в бъдеще да се постави ограда към съседния имот и да се закупи бариера, за да бъде ограничен достъпа до обособеното пространство и да се създаде окончателно зона за сигурност около сградата, като по този начин се изпълнят и дадените от Областно звено „Охрана“ гр. Габрово предписания.

Следва да се осигури достъп на хората с увреждания до сградата на Съдебната палата, чрез изграждане на платформа.

Нужно е да се извършват поддържащи състоянието на сградата ремонтни дейности, която както вече посочих е построена преди повече от 80 години и това налага подмяната на отделни части и укрепването на други.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Изложеното по-горе не е изчерпателно изброяване на всички бъдещи цели и мерки за достигането им в дейността на Районен съд – гр. Трявна. Това са само принципни посоки и отправни точки за още много и надявам се ползотворна работа.

Вярвам, че с подкрепата на колегите ми от Районен съд – гр. Трявна – съдии и съдебни служители, всичко заявено ще получи нужната форма и съдържание, ако получа доверие за втори мандат като Административен ръководител.

11.11.2014г.
гр. Трявна

С уважение:
/Вяра Петракиева – Велинова/

